

Conștientizare privind egalitatea de gen pentru prevenirea violenței între parteneri intimi

Gender **E**quality **A**wareness **R**aising

Co-finanțat prin Programul
DAPHNE III al Uniunii Europene

Manualul I

Proiectul Mecanism împotriva VPI

Gender Equality Awareness Raising

Manualul I:

Proiectul GEAR – Mecanism împotriva VPI

© 2016. European Anti-Violence Network. Toate drepturile rezervate
Cesionat Uniunii Europene cu anumite condiții

Acest manual poate fi utilizat cu titlu gratuit și numai în scopuri non-profit, atâta timp cât se informează Asociația pentru Libertate și Egalitatea de Gen - A.L.E.G. și se menționează drepturile de autor.

Detalii de contact pentru pachetul educativ GEAR - Mecanism împotriva VPI în limba română.

Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen – A.L.E.G.
Telefon: +40 369 801 808
Mobil: +40 753 893 531
contact@aleg-romania.eu
www.aleg-romania.eu

**Detalii de contact pentru setul original de manuale
GEAR - Mecanism împotriva VPI**

European Anti-Violence Network - EAVN
(Rețeaua europeană împotriva violenței)
12 Zacharitsa str., 11742, Atena, Grecia
E-mail: info@antiviolence-net.eu

Website-ul proiectului GEAR - Mecanism împotriva VPI www.gear-ipv.eu
Website-ul EAVN: www.antiviolence-net.eu

Design grafică: European Anti-Violence Network

Prima ediție a pachetului educativ model „GEAR - Mecanism împotriva violenței împotriva partenerilor intimi” (2011) a apărut în cadrul proiectului „Gender Equality Awareness Raising against Intimate Partner Violence” („GEAR - Conștientizare privind egalitatea de gen pentru prevenirea violenței între parteneri intimi”, pe scurt „GEAR - Mecanism împotriva VPI”) (JLS/2008/DAP3/AG/1258) desfășurat între anii 2009 - 2011 prin Programul Daphne III al Uniunii Europene.

Materialul de față a fost elaborat pe baza ediției revizuite a Pachetului educativ model „GEAR - Mecanism împotriva VPI” în cadrul proiectului „Conștientizare privind egalitatea de gen pentru prevenirea violenței între parteneri intimi - GEAR - Mecanism împotriva VPI II” (JUST/2013/DAP/AG/5408) implementat în perioada 2014 - 2016 prin programul Daphne III al Uniunii Europene.

Proiectul „GEAR - Mecanism împotriva VPI”

Coordonator proiect

European Anti-Violence Network (EAVN) - Grecia

Kiki Petroulaki, Șef proiect
Antonia Tsirigoti, Coordonator proiect
Athanasios Ntinapogias, Cercetător
Susan Morucci, Asistent proiect
Vasso Papassotiriou, Administrator proiect

Parteneri proiect

SPI Forschung gGmbH -Germania

Elfriede Steffan, Coordonator proiect la nivel național
Christiane Firnges, Asistent cercetare

Austrian Women's Shelter Network, AÖF/ Information Centre Against Violence-Austria

Maria Rösslhuber, Coordonator proiect la nivel național
Christina Perka și Irene Muller, Asistente proiect

Hellenic Association of Health Education Promoting Teachers - Grecia

Paschalina Kozyva, Coordonator proiect la nivel local
Athina Tziouma, Administrator

Partener asociat

Center for Education, Counselling and Research (CESI) - Croația

Sanja Cesar, Coordonator proiect la nivel național
Natasa Bijelic, Asistent proiect
Vedrana Kobas, Asistent proiect

Evaluator extern al proiectului:

Prof. Carol Hagemann-White

Proiectul „GEAR - Mecanism împotriva VPI - II”

Coordonator proiect

European Anti-Violence Network (EAVN) - Grecia

Kiki Petroulaki, Șef proiect
Antonia Tsirigoti, Coordonator proiect
Athanasios Ntinapogias, Cercetător
Dimitra Petanidou, Cercetător/Asistent proiect

Parteneri proiect

Mediterranean Institute of Gender Studies (MIGS) - Cipru

Susana Elisa Pavlou, Manager proiect la nivel național
Christina Kaili, Cercetător/Asistent proiect

Center for Education, Counselling and Research (CESI) - Croația

Sanja Cesar, Coordonator proiect la nivel național
Natasa Bijelic, Asistent proiect

Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen (A.L.E.G.) - România

Camelia Proca, Coordonator proiect la nivel național
Liviu Gaja Cercetător
Eniko Gall, Trainer/Expert
Camelia Oană, Asistent proiect

Plataforma unitară contra les violències de gènere - Spania

Neus Pociello Cayuela, Coordonator proiect la nivel național
Parejo de las Heras Elena & Maritza Buitrago Rave, Cercetător/Asistent proiect
Susana Rodríguez Pereiro, Cercetător
Giulia Paleri, Cercetător
Núria Pociello Cayuela, Cercetător

The Smile of the Child - Grecia

Stefanos Alevizos, Coordonator proiect la nivel local
Dimitris Filippides, Asistent proiect

Evaluator extern al proiectului:

Prof. Carol Hagemann-White

Această publicație a fost realizată cu sprijinul financiar al Programului DAPHNE III al Comisiei Europene. Conținutul acestei publicații este responsabilitatea exclusivă a autorilor și nu reflectă punctul de vedere al Comisiei Europene.

Co-finanțat prin Programul
DAPHNE III al Uniunii Europene

Cuprins

Manualul I: Pachetul „GEAR – Mecanism împotriva VPI” adaptat pentru România

MULȚUMIRI

A. Abordarea „GEAR – Mecanism împotriva VPI”

Introducere	1
A.1. „Conștientizare privind egalitatea de gen pentru prevenirea violenței între parteneri intimi”, abordare	5
A.1.1. Identitatea proiectului	6
A.1.2. Ce a realizat „GEAR – Mecanism împotriva VPI”?	7

B. LOBBY PENTRU PACHETUL EDUCATIV „GEAR – Mecanism împotriva VPI” ADAPTAT PENTRU ROMÂNIA

B.1. Consolidarea sustenabilității pachetului educativ „GEAR – Mecanism împotriva VPI” adaptat pentru România și promovarea pentru integrarea materialului în curriculumul școlar	11
B.1.1. Diseminarea și promovarea pachetului educativ "GEAR – Mecanism împotriva VPI” adaptat pentru România	13
B.1.2. „Strategii” de diseminare la nivel național al pachetului adaptat pentru România "GEAR – Mecanism împotriva VPI” și proiectul	17
B.2. „De ce ar avea nevoie școala de un astfel de program?”	19
<i>Dragă elevule, Dragă elevă...</i>	20
<i>Dragă mamă, tată sau tutore...</i>	21
<i>Stimate domnule profesor/Stimată doamnă profesoară...</i>	22
<i>Stimate Ministru al Educației...</i>	23

Proiectul „Conștientizare privind egalitatea de gen pentru prevenirea violenței între parteneri intimi - II” (GEAR - Mecanism împotriva VPI - II) (JUST/2013/DAP/AG/5408) s-a desfășurat în cadrul Proiectului Daphne III al Uniunii Europene. Activitatea care a generat prezenta publicație a beneficiat de sprijinul financiar al Programului Daphne III al Comisiei Europene.

Cele patru manuale din Pachetul educativ model revizuit GEAR - Mecanism împotriva VPI se bazează pe prima ediție a Pachetului educativ model GEAR - Mecanism împotriva VPI, realizat în cadrul Programului DAPHNE III al Uniunii Europene: „Conștientizare privind egalitatea de gen pentru prevenirea violenței între parteneri intimi” (GEAR - Mecanism împotriva VPI) (JLS/2008/DAP3/AG/1258).

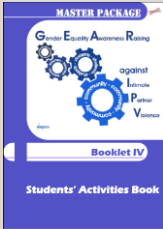
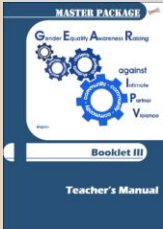
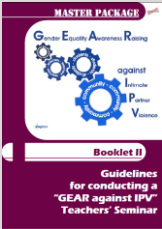
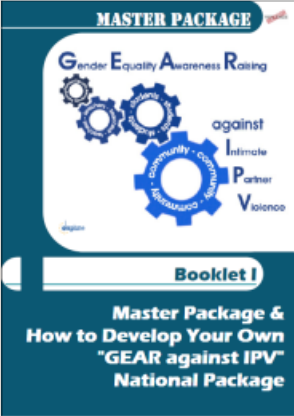
Activitățile incluse în prima ediție a Pachetului educativ provin din publicații și materiale create de diferite organizații și de specialiști din toată lumea. Dorim să mulțumim autorilor și autoarelor/editorilor și editoarelor care ne-au dat permisiunea să utilizăm, să adaptăm și să traducem activitățile din publicațiile lor.

Prima ediție a fost revizuită și evaluată de experți voluntari din toată lumea. Așadar, dorim să mulțumim în mod special expertelor și experților care, cu generozitate, și-au făcut timp să ne trimită observațiile lor extrem de valoroase, ajutându-ne să îmbunătățim toate manualele din Pachetul model „GEAR - Mecanism împotriva VPI”:

- ♦ **Maria de Bruyn, Senior Policy Advisor, Ipas**
- ♦ **Shanna Burns**, Cercetător, CAMH Centre for Prevention Science
- ♦ **Regine Derr**, German Youth Institute, Information Centre Child Abuse and Neglect
- ♦ **Amir Hodžić**, Expert Național, Croația
- ♦ **Maja Mamula**, Expert Național, Croația, Psiholog
- ♦ **Anna Markulin**, Profesor cultură și filozofie croată
- ♦ **Lori Michau**, Co-Director, Raising Voices
- ♦ **Artemis Pana**, Consultant independent – violență de gen
- ♦ **Matina Papagiannopoulou**, Sociolog/Criminolog, Membru științific specialist al biroului Secretarului General pentru egalitate de gen, Ministerul de Interne din Grecia
- ♦ **E. Lisa Price**, conferențiar dr. și psiholog acreditat
- ♦ **dr. David A. Wolfe**, președinte RBC în sănătate mintală a copiilor (CAMH) și Profesor de psihiatrie și psihologie (Universitatea din Toronto)

Pachetul educativ adaptat pentru România a fost evaluat în regim de voluntariat de experți naționali. Dorim să mulțumim și acestora pentru contribuția lor extraordinară la Pachetul educativ „GEAR - Mecanism împotriva VPI” adaptat pentru România:

- ♦ **Daniela Muntean** – prof., inspector activități educative – Inspectoratul Școlar Județean Sibiu
- ♦ **Georgiana-Silvia Epure** - Young Leader in Women Deliver Young Leaders Programme; Secretar Executiv al Departamentului de Educație și Comunicare în Consiliul Național al Elevilor 2012-2013
- ♦ **Ioana Avadani** - director Centrul pentru Jurnalism Independent
- ♦ **László Éva** - dr., lector univ., Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială; psiholog, AFIV-ARTEMIS

A. Abordarea

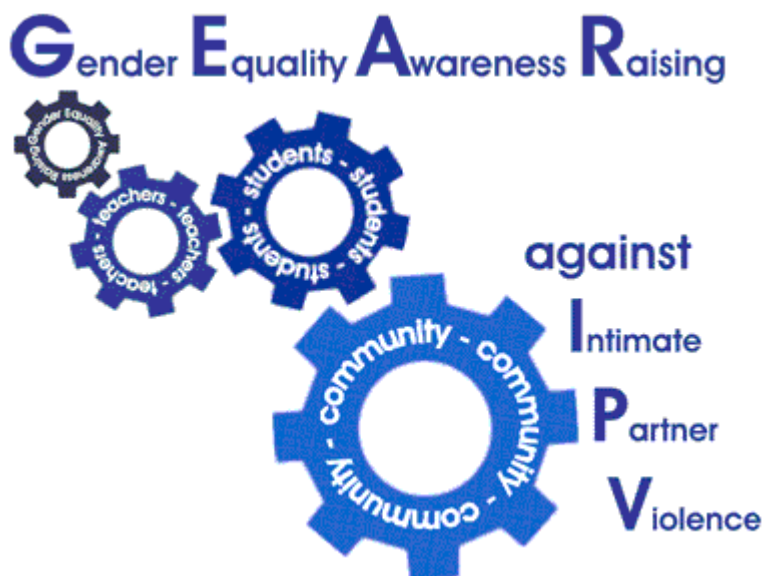
„GEAR – Mecanism împotriva VPI”

**Conștientizare privind egalitatea de
gen pentru prevenirea violenței între
parteneri intimi**

Manualul I:

**Proiectul
„GEAR-Mecanism împotriva VPI”**

Introducere

Materialele și activitățile din Pachetul educativ GEAR „**Conștientizare privind egalitatea de gen pentru prevenirea violenței între parteneri intimi**” își propune să contribuie la **prevenirea primară a VPI** prin **intervenția la nivel de școală**. Scopul este acela de a crește nivelul de conștientizare și a deconstrui stereotipurile de gen perpetuate atât în rândul elevilor și elevelor de liceu, cât și în rândul profesorilor și profesoarelor. Mai exact, după o formare special adresată profesorilor pentru a le mări gradul de conștientizare și capacitatea de a implementa la clasă programe de prevenire primară a VPI, profesorii la rândul lor vor contribui prin activitățile „Mecanism împotriva VPI” la mărirea gradului de conștientizare al elevilor cu privire la efectele nocive ale stereotipurilor de gen, inclusiv VPI și violență în relații romantice. De-construirea stereotipurilor de gen întipărite în mintea adolescenților va contribui la formarea unor atitudini de toleranță zero față de violență de la o vârstă relativ fragedă, scopul final fiind promovarea în rândul tinerilor a unor modele de relaționare sănătoase și bazate pe principiul egalității.

Prin intermediul materialelor de conștientizare adecvate vârstei lor, elevii/elevele vor evalua și vor contesta stereotipurile „moștenite” cultural și vor privi diferențele dintre sexe ca pe niște caracteristici individuale, mai degrabă decât ca pe niște trăsături de superioritate a unui sex asupra celuilalt.

De ce este atât de importantă prevenirea primară a VPI?

Încă de la naștere, indivizii sunt bombardați de familie, școală și comunitate cu mesaje explicite și implicite care le indică tiparul „adecvat” al feminității și al masculinității. Sub presiunea acestor mesaje, copiii se conformează unor roluri și așteptări generate în funcție de felul în care genul este structurat de societate. Cu cât o societate este mai patriarhală, cu atât sunt mai pronunțate diferențele de valori pe care trebuie să le adopte indivizii de sexe diferite. În aceste condiții, „captivi” în „închisoarea” stereotipurilor de gen, băieții și fetele, bărbații și femeile, se lasă convinși să accepte și să îndeplinească rolurile diametral opuse care li se impun. Astfel, băiatul/bărbatul trebuie să aibă întotdeauna câștig de cauză, să controleze și să fie puternic, agresiv și competitiv, în timp ce fata/femeia trebuie să fie sensibilă, emotivă, tolerantă, pasivă și să se sacrifice. Având ferm înrădăcinate aceste percepții care plasează un sex în rolul de dominator al celuilalt sex, nu trebuie să ne mirăm de apariția fenomenului violenței între parteneri intimi în relațiile dintre tineri. Paradoxul este evident: în mod conștient sau nu, noi toți reîntărim stereotipurile sociale care conduc la violență, însă, în același timp, „luptăm” pentru eliminarea violenței din comunitate, fără să înțelegem legătura dintre stereotipurile de gen și violența împotriva femeilor și a fetelor.

Din acest motiv, prevenirea VPI trebuie să înceapă de la o vârstă cât mai fragedă. Astfel, sistemul de învățământ este contextul ideal de desfășurare a acestui efort etapizat, începând de la grădiniță și până la universitate sau chiar continuând cu formarea continuă. Bineînțeles, conținutul trebuie adaptat în funcție de vârsta grupului țintă. La grădiniță și în primele clase ale învățământului primar, prevenirea VPI trebuie să se concentreze pe dezvoltarea unei personalități sănătoase, care să nu fie bazată pe percepții stereotipale ale genurilor (cu o astfel de personalitate copiii nu ar perpetua violența ca mijloc de gratificare a stimei de sine, nici nu ar accepta rolul de victimă și nu ar tolera violența în mediul lor social). La o etapă ulterioară, la clase mai mari, li se poate vorbi elevilor despre modul în care pot utiliza presiunea socială asupra grupului din care fac parte pentru a obține schimbarea socială dorită înspre toleranță zero față de violență.

Profesorii și profesoarele sunt grup țintă datorită rolului cheie pe care îl joacă în implementarea unor astfel de activități de conștientizare la clasă, ei fiind adulții cei mai apropiați de copii după părinți. Însă, dacă nu sunt instruiți special în acest sens, majoritatea profesorilor și profesoarelor vor transmite probabil aceeași imagine stereotipală despre cele două sexe împărtășită de publicul larg, ceea ce constituie un obstacol major în îndeplinirea rolului lor important. Tocmai din acest motiv, proiectul „GEAR - Mecanism împotriva VPI” include și sesiuni de instruire a profesorilor și profesoarelor care, pe lângă întărirea capacității și abilităților, pun mare accent pe dizolvarea propriilor stereotipuri de gen ale profesorilor și profesoarelor, convingându-i de importanța reală a implementării proiectului. Având în vedere că aproape toți copiii și adolescenții merg la școală, este extrem de important ca programele de egalitate de gen să fie disponibile în școli ca modalitate de prevenire primară a violenței de gen, a violenței în relații romantice și a VPI, fiind oferite de profesori și profesoare care conștientizează în mod real problema și care sunt instruiți în mod adecvat cu privire la stereotipurile de gen și legătura lor cu violența.

Trebuie menționat că recomandarea de mai sus se înscrie în articolul 14 al *Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice* (2011), unde se menționează că astfel de „materiale didactice... adaptate capacității în evoluție a elevilor” trebuie incluse nu numai în „curriculumul formal la toate nivelele de educație”, ci și „în stabilimentele educaționale informale, precum și în stabilimentele sportive, culturale și recreative și în mass media”. Din păcate, în majoritatea statelor UE - inclusiv state care au participat la proiectele GEAR - Mecanism împotriva VPI I și II - astfel de eforturi nu sunt integrate în programa școlară. Profesorii și profesoarele nu sunt nici sensibilizați asupra problemei, nici special formați. Așadar, nu doar că sunt tributari ei înșiși percepțiilor stereotipale de gen, dar se și raportează la eleve și elevi pornind de la aceste stereotipuri și făcând discriminări bazate pe sex. Ceea ce este și mai rău este că mulți profesori și multe profesoare nu sunt conștienți/conștiente că au comportamente discriminatorii și că, de multe ori, consolidează comportamente stereotipale. „GEAR - Mecanism împotriva VPI” își propune să contribuie la schimbarea situației, crescând nivelul de conștientizare în rândul profesorilor și profesoarelor, îndrumându-i să identifice și să deconstruiască propriile stereotipuri de gen.

Vârsta elevilor și elevelor vizați/vizate de proiectul „GEAR - Mecanism împotriva VPI” (14-16 ani) nu este cea mai mică posibilă, deși toți specialiștii care au lucrat la elaborarea acestei publicații consideră că eforturile de prevenire care au ca scop de-construirea stereotipurilor de gen trebuie să debuteze cât mai devreme la nivelul școlilor (de la grădiniță, mai exact). Mai mult, aceștia sunt de părere că pachetul GEAR - Mecanism împotriva VPI este adecvat pentru copii începând cu vârsta de 12 ani și că majoritatea activităților din modulele despre *stereotipuri de gen și egalitate de gen*, precum și din cel despre *relații sănătoase și nesănătoase* pot fi aplicate în cazul copiilor mai mici de 12 ani. Totuși, în multe țări se observă o opoziție la nivelul autorităților din domeniul educației cu privire la reducerea vârstei de la care copiii pot participa la astfel de intervenții. Drept rezultat, nu se pot implementa programe asemănătoare nici măcar pentru copiii din învățământul primar. Pentru a trece de această atitudine, s-a hotărât ca în aceste state eforturile de prevenire primară să pornească în sens invers, de la vârste mai mari, urmând ca, în timp, să se ajungă la vârste mai mici.

Copiii sunt expuși la stereotipuri de gen de când se nasc, motiv pentru care este important să se înceapă desființarea acestora de la o vârstă cât mai fragedă. Însă și vârsta de 14⁺ ani este de importanță crucială, pentru că, în majoritatea țărilor, este vârsta în jurul căreia majoritatea elevilor își încep sau și-au început primele relații romantice. Școala poate fi un punct de intervenție cheie care să ofere elevilor și elevelor informațiile și aptitudinile necesare pentru a evita să comită sau să fie victimele violenței în relații romantice și/sau cum să reacționeze adecvat la aceasta.

După implementarea eficientă în cazul copiilor cu vârste peste 14 ani în contextul proiectului GEAR - Mecanism împotriva VPI I, în contextul proiectului „GEAR - Mecanism împotriva VPI II” se va testa aplicabilitatea materialelor în cazul copiilor mai mici (12⁺).

¹ Austria, Cipru, Croația. Germania, Grecia, România și Spania

Pachetul educativ „GEAR - Mecanism împotriva violenței între parteneri intimi” adaptat pentru România

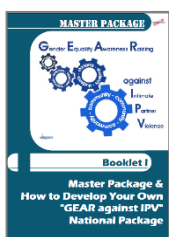
Versiunea pentru România a pachetului educativ „GEAR - Mecanism împotriva VPI” conține patru manuale:

Booklet I: Pachetul „GEAR – Mecanism împotriva VPI” în limba română

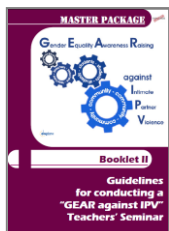
Manualul II: Realizarea seminarului *GEAR - Mecanism împotriva VPI de instruire a cadrelor didactice*

Manualul III: Manualul pentru cadrele didactice „GEAR - Mecanism împotriva VPI”

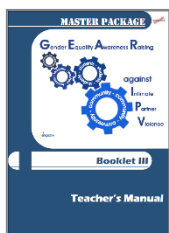
Manualul IV: Manualul activităților pentru elevi „GEAR - Mecanism împotriva VPI”

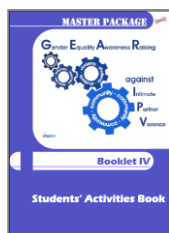
Manualul I cuprinde prezentarea generală a abordării și a proiectelor „GEAR - Mecanism împotriva VPI” în contextul în care a fost creat materialul, precum și sugestii pentru părțile interesate cu privire la publicarea acestora, moduri de abordare a grupurilor țintă și idei de lobby la nivel național prin intermediul unor acțiuni specifice direcționate către includerea atelierelor „GEAR - Mecanism împotriva VPI” în programa liceelor.

Manualul II, cu titlul „Realizarea seminarului *GEAR - Mecanism împotriva VPI de instruire a cadrelor didactice*” a fost creat pentru a susține pe cât posibil o pregătire unitară a profesorilor și profesoarelor din aceeași țară sau din diferite țări ale UE care doresc să implementeze ateliere „GEAR - Mecanism împotriva VPI” pentru adolescenții sau copiii din clasele lor (sau în alte contexte).

Manualul III reprezintă o sursă utilă de informații pentru profesori și profesoare, inclusiv informații despre cum să organizeze un atelier „GEAR - Mecanism împotriva VPI” și procesul pas cu pas de implementare, documentare și evaluare a atelierului realizat la clasă. Cel mai important, Manualul III conține o serie de activități ce pot fi implementate la clasă.

Manualul IV se axează pe elevi și este strâns legat de Manualul III. Acesta a fost creat în așa fel încât să ofere profesorilor și profesoarelor fișe de lucru și materiale auxiliare gata de utilizare în cadrul atelierelor.

A. Abordarea GEAR-Mecanism împotriva VPI

A.1. „Conștientizare privind egalitatea de gen pentru prevenirea violenței între parteneri intimi”, abordare

GEAR - Mecanism împotriva VPI (Conștientizare privind egalitatea de gen pentru prevenirea violenței între parteneri intimi) este o acțiune coordonată de *prevenire primară*, prin instruirea cadrelor didactice și *secundară*, prin conștientizarea elevilor cu privire la aspecte ce țin de egalitatea de gen. Printr-o serie de ateliere care includ activități interactive, desfășurate în clasă și coordonate de către cadre didactice instruite în mod corespunzător, elevii sunt încurajați să identifice și să evalueze percepții stereotipale „moștenite” cultural și adânc înrădăcinate asupra rolurilor de gen - care pot duce adesea la VPI - și să le modifice. Scopul este ca elevii să abordeze aparentele diferențe între sexe, nu ca pe o superioritate sau inferioritate generală a unui sex asupra celuilalt, dar ca ceea ce sunt în realitate, adică, diferențe individuale între bărbați și femei, cât și să înțeleagă că diferențele de gen nu sunt inerente fiecărui sex, ci sunt pur și simplu constructe sociale.

Pentru a realiza acest obiectiv, „GEAR-Mecanism împotriva VPI” sugerează implementarea, în context educațional, a unor activități de sensibilizare asupra egalității de gen și de prevenire a VPI; obiectivele de învățare, planificarea, instrumentele și metodologia de implementare a acestor activități au fost compilate în cele patru Manuale din fiecare pachet național, care pot fi dezvoltate pe baza pachetului model „GEAR împotriva VPI”.

Abordarea „GEAR - Mecanism împotriva VPI” are câteva caracteristici foarte importante care îl fac nu doar unic, dar și model de bune practici.

Mai exact „GEAR-Mecanism împotriva VPI”:

- **face legătura directă între VPI și inegalitatea de gen**, exclusiv prin **tehnici de învățare active** și prin **activități experiențiale** pentru adolescenți
- este **centrată pe copil**: adolescenții sunt ghidați (nu învățați) **să-și exploreze** propriile atitudini și impactul pe care acestea îl au în viața lor, și să **„descopere” și să exerseze** abilități de viață care să-i ajute să dezvolte relații sănătoase, **relații intime fără violență**;
- asigură **materiale gata de utilizat** pentru dezvoltarea unei **intervenții complete** (instruirea cadrelor didactice- ateliere pentru elevi- evaluare);
- conține o puternică **componentă de evaluare** (instrumente și metodologie) a procesului și a eficacității (incluzând și evaluarea sustenabilității efectelor intervenției);
- **este eficient**: rezultatele evaluării implementării arată că intervențiile aplicate (formarea cadrelor didactice și sensibilizarea elevilor) sunt extrem de eficiente;
- **oferă** (în Pachetul Model) **metodologia și instrumentele** pentru dezvoltarea materialelor **cultural adecvate** pentru orice țară;
- **este disponibil** spre folosire **în 7 state membre ale UE** (7 Pachete Naționale sunt deja disponibile); intervențiile au fost testate pilot în toate țările;
- constă într-o **realizare exactă** a cerințelor prevăzute în **Art. 14** al Consiliului Europei (2011) **Convenția privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice**.

A.1.1. Identitatea proiectului

Proiectul „**GEAR-Mecanism împotriva VPI**”-I [JLS/2008/DAP3/AG/1258] a fost o acțiune de 24 de luni (Decembrie 2009-Noiembrie 2011), co-finanțată de Comisia Europeană (Programul DAPHNE III, Directoratul General pentru Justiție, Libertate și Securitate) și organizațiile participante.

Cinci organizații din patru țări au participat în acest proiect: trei din cele 27 state membre ale UE (Austria, Germania și Grecia) și un stat candidat (Croatia). Organizația care a coordonat proiectul a fost The European Anti-Violence Network-EAVN (Grecia). Organizațiile partenere au fost SPI Forschung hGmbH (Germania), Austrian Women's Shelter Network, AÖF/Information Centre Against Violence (Austria) și Hellenic Association of Health Education Teachers (Grecia), în timp ce Center for Education, Counselling and Research-CESI (Croatia) a participat ca partener asociat. Prof. Carol Hagemann-White (Germania) a participat ca expertă, fiind responsabilă cu evaluarea externă a proiectului.

Proiectul „**GEAR- Mecanism împotriva VPI**”-II [JUST/2013/DAP/AG/5408] a fost o acțiune de 26 de luni (Octombrie 2014-Noiembrie 2016), co-finanțată de Comisia Europeană prin programul DAPHNE III. Și acest proiect a fost coordonat de European Anti-Violence Network-EAVN (Grecia) și evaluat extern de către prof. Carol Hagemann-White (Germania).

Cinci organizații din cinci țări, din cele 28 de state membre ale UE, au participat ca parteneri: Center for Education, Counselling and Research-CESI (Croatia), Mediterranean Institute of Gender Studies-MIGS (Cipru), The Smile of the Child (Grecia), Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen-A.L.E.G. (România) și Plataforma unităria contra les violències de gènere (Spania).

A.1.2. Ce a realizat „GEAR-Mecanism împotriva VPI” a

Scopul final al acestei acțiuni a fost acela de a contribui la protejarea fetelor și femeilor (de toate formele de violență de gen), precum și de a dezvolta politici și practici menite să promoveze egalitatea de gen în domeniul sănătății publice. Instrumentele utilizate pentru a atinge acest scop au fost Pachetul Model și Pachetul Național „GEAR-Mecanism împotriva VPI”¹.

Principalele realizări ale proiectului „**GEAR-Mecanism împotriva VPI**” au fost a) dezvoltarea și distribuirea pachetelor naționale adaptate cultural și revizuite bazate pe rezultatele evaluărilor - **Pachetul Model** și patru **Pachete Naționale** „Gear-Mecanism împotriva VPI” (austriac, croat, german și grec), b) **sensibilizarea adolescenților** (prin ateliere pentru elevi în 3 state membre) în ceea ce privește efectele nocive ale stereotipurilor de gen, deconstrucția miturilor și dezvoltarea unor relații intime sigure și sănătoase, cu toleranță zero față de violență și, în consecință, c) creșterea posibilității de a dezvălui incidente de violență de către adolescenți care au fost conștientizați; **îmbunătățirea capacității cadrelor didactice** (prin seminare), d) înțelegerea problemelor legate de stereotipurile de gen, modul în care acestea sunt legate de manifestarea violenței de gen, semnele de avertizare primare ce au ca scop identificarea unor astfel de cazuri, e) folosirea materialelor produse pentru a implementa ateliere „GEAR-Mecanism împotriva VPI” pentru elevi de liceu.

În contextul proiectului „GEAR-Mecanism împotriva VPI”, a fost dezvoltată o **ediție revizuită a Pachetului Model**, în baza căreia **trei noi Pachete Naționale** (cipriot, român, spaniol) au fost elaborate, evaluate și revizuite, în timp ce cele **două** pachete existente (croat și grec) **au fost actualizate**. Sub îndrumarea Pachetului Național, „GEAR- Mecanism împotriva VPI”, au fost puse în aplicare și evaluate intervenții principale (**seminare pentru profesori și ateliere pentru elevi**) în cele 5 țări; în plus, materialul și intervențiile au fost testate pilot și cu **adolescenți și copii din grupuri de risc** în 3 țări.

Mai mult decât atât, pentru a extinde **sensibilizarea la populația generală a adolescenților**, a fost utilizată **diseminarea de la egal la egal**: adolescenți care au participat la atelierele „GEAR- Mecanism împotriva VPI” au avut posibilitatea de a crea și de a transmite colegiilor lor propriile lor mesaje de prevenire printr-o **campanie online** și o **conferință națională**, care au avut loc în fiecare din cele 5 țări.

O altă componentă nouă, care s-a adăugat în cadrul acestui proiect, a fost cartarea inițiativelor de prevenire și de sprijin a VPI/VS în adolescență pentru 5 state membre participante; se prevede că această cartare va fi un plus pentru mai multe state membre, prin contribuția delegaților din cele 28 state membre și a celor 8 potențiale candidate, care vor fi invitați să participe la o **conferință europeană**, cu scopul principal de a **disemina materialele și abordarea „GEAR-Mecanism împotriva VPI”**.

¹ Dezvoltarea Pachetului Model și Pachetul Național sunt descrise în detaliu în Capitolul A4 Partea B, respectiv în Manualul I din Pachetul Model (gear-ipv.eu/images/Master_GEAR_against_IPV_Booklet_I_RevEd.pdf).

Proiectul GEAR - Mecanism împotriva VPI-II în România a inclus următoarele activități:

Elaborarea Pachetului educativ adaptat pentru România

Echipa de proiect de la A.L.E.G. a elaborat materialele pornind de la îndrumările date de organizația coordonatoare din Grecia, cu experiență în proiectul GEAR – Mecanism împotriva VPI - I. Ulterior, patru experți din România, selectați pentru expertiză fie pe tema violenței de gen, educație sau activități de tineret, au evaluat în mod voluntar materialele educative elaborate. Au fost organizate un focus grup cu elevi și unul cu cadre didactice pentru a include punctele de vedere ale grupului țintă.

Seminare de formare pentru profesori

- formarea teoretică și experiențială a profesorilor pe teme legate de atitudinile stereotipale de gen, egalitatea de gen și violența bazată pe gen în relațiile adolescenților;
- consolidarea capacității și dezvoltarea abilităților de implementare și evaluare a atelierelor de conștientizare pentru adolescenți, în școli sau în alte medii;
- dezvoltarea competențelor legate de identificarea, gestionarea și îndrumarea spre servicii de suport ale cazurilor de abuz asupra copiilor și adolescenților cu care se pot confrunta.

Ateliere de conștientizare a adolescenților „Construirea unor relații intime sănătoase”

Adolescenților le-a fost oferit, prin intermediul activităților experiențiale, prilejul de a a) reevalua și depăși – într-un mediu de siguranță - stereotipurile de gen moștenite și b) a explora influența acelor atitudini stereotipale de gen și a rolurilor de gen impuse social asupra relațiilor lor, dar și modul cum raporturile inegale de putere dintre sexe sunt direct legate de violența împotriva fetelor și femeilor. Mai mult, adolescenților le-au fost formate abilitățile necesare pentru a putea recunoaște – într-o fază incipientă - caracteristicile nesănătoase sau chiar abuzive ale unei relații, fiind capacitați pentru a putea avea relații sănătoase.

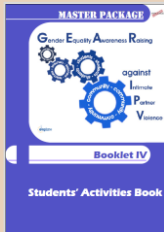
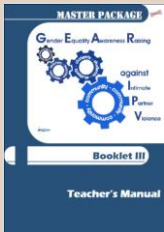
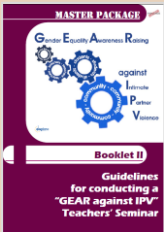
Scopul final al atelierelor a fost de a-i determina pe tineri să fie mai puțin toleranți față de violența în relații intime, mai conștienți cu privire la caracteristicile și consecințele violenței bazate pe gen și să fie pregătiți cu abilități de protecție împotriva violenței între parteneri intimi și a altor forme de violență bazată pe gen, atât pentru ei cât și pentru persoanele pe care le cunosc.

Obiectivul pe termen lung al atelierelor este ca relațiile adolescenților să fie unele sănătoase și bazate pe egalitate și respect reciproc, pentru că, în acest tip de relații, fenomenul violenței bazate pe gen este improbabil să apară.

Activități de diseminare și campania de conștientizare bazată pe materiale realizate de elevi

Elevii au transpus în materiale video mesajele cheie pe care au dorit să le transmită colegilor lor de generație în urma parcurgerii atelierelor educative din proiect. Toate cele 11 materiale au fost promovate de A.L.E.G. în mediul online. „Gelozia nu este o formă de iubire” este mesajul videoclipului declarat câștigător de un juriu care a inclus și tineri.

Experiența de implementare a proiectului a fost prezentată în cadrul unei conferințe naționale care a inclus elevii. Elevele și cadrele didactice din toate cele 10 unități școlare unde s-a implementat proiectul, respectiv tinerii din centrul de plasament unde A.L.E.G. a susținut ateliere pentru participanți din grupuri vulnerabile. Aceștia au avut ocazia de-ași prezenta punctele de vedere despre utilitatea materialelor elaborate, a metodologiei și despre modul în care s-a implementat proiectul în prezența autorităților locale și centrale din domeniul educației, respectiv din domeniul egalității de șanse.

B. LOBBY

**pentru Pachetul educativ
„GEAR – Mecanism împotriva
VPI” adaptat pentru România**

B. LOBBY PENTRU PACHETUL EDUCATIV „GEAR-Mecanism împotriva VPI” ADAPTAT PENTRU ROMÂNIA

Dezvoltarea Pachetului național „GEAR - Mecanism împotriva VPI” adaptat pentru România este primul și cel mai important pas în implementarea în unități școlare a unui program de prevenire primară privind violența de gen și violența între parteneri intimi.

În acest capitol, sunt sugerate acțiuni specifice pentru pachetul românesc la două niveluri: în primul rând, lobby pentru integrarea atelierelor „GEAR-Mecanism împotriva VPI” în programele de învățământ liceal și, în al doilea rând, promovarea pe scară largă a pachetului adaptat pentru România.

B.1. Consolidarea sustenabilității pachetului educativ „GEAR-Mecanism împotriva VPI” adaptat pentru România și promovarea pentru integrarea materialului în curriculumul școlar

Activitatea de lobby este efortul unei persoane sau al unui grup de indivizi care împărtășesc o idee comună de a influența factorii de decizie, pentru a-i convinge să se îndrepte spre o acțiune dorită. Ideea comună ce apare în fiecare Pachet național este necesitatea lobby-ului la nivel național și punerea în aplicare a proiectelor de prevenire primară a violenței între parteneri intimi în cadrul educațional și integrarea permanentă a materialului respectiv în programa școlară, asigurându-se astfel durabilitatea a efortului.

Având în vedere că, în România, există deja opționalul *Educație pentru sănătate* care include aspecte legate de violența partenerului, o soluție pe care o recomandăm este includerea activităților „GEAR – Conștientizare privind egalitatea de gen pentru prevenirea violenței între parteneri intimi” în cadrul acestui opțional, modulele 1 și 2 fiind potrivite pentru ciclul gimnazial, iar Modulele 3 și 4 pentru clasele 9-12, cu condiția formării prealabile a cadrelor didactice care predau opționalul și cu condiția alocării unor timpi suficienți parcurgerii activităților conform metodologiei proiectului.

Responsabilă pentru a face lobby pentru integrarea atelierelor „GEAR - Mecanism împotriva VPI” în programele școlare din România este Asociația pentru Libertate și Egalitate și Gen - A.L.E.G. care și-a asumat inițiativa de a dezvolta pachetul „GEAR” pentru România.

Dezvoltarea de parteneriate cu actori cheie locali: Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen - A.L.E.G. va continua să lege parteneriate locale cu persoane fizice și organizații care împărtășesc aceleași interese în vederea atingerii obiectivului comun, și anume prevenirea primară a violenței între parteneri intimi sub toate formele sale și a violenței sexuale, și care sunt dispuși să contribuie la activitățile de diseminare, precum și în a face lobby pentru includerea atelierelor „GEAR- Mecanism împotriva VPI” în școli, atât la nivel local cât și național. Instituții sau experți în prevenirea primară a Violenței între Parteneri Intimi din cadrul școlilor sau din comunității vor face parte dintr-o astfel de echipă, precum și autorități locale, municipalități, ONG-uri conexe, asociații ale profesorilor și părinților, dar și cadrele didactice, părinți și elevi.

Lobby pentru participarea activă a autorităților naționale: În România, decidentul principal, adică autoritatea publică cu atribuții legate de modificări în programa școlară și conținutul opționalilor, este Ministerul Educației Naționale (MEN) și structurile sale de specialitate. Un rol important în obținerea acordului ministerului îl poate juca Institutul de Științe ale Educației (ISE) care are menirea de a asigura suportul științific necesar celor mai noi abordări în educație. De asemenea, ISE va putea facilita/media un acord între MEN și A.L.E.G. pentru preluarea și integrarea manualelor „GEAR-Mecanism împotriva VPI”.

Nu sunt de neglijat nici organizațiile cu experiență în lobby pentru educația pentru sănătate, cum este Asociația Tineri pentru Tineri. Pentru un lobby eficient și integrarea modulelor „GEAR – Conștientizare privind egalitatea de gen pentru prevenirea violenței între parteneri intimi” în programa școlară din România, Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen – A.L.E.G. va aborda factorii de interes mai sus amintiți pentru a le obține sprijinul în demersul de preluare a modulelor GEAR în opționalul Educație pentru sănătate.

Instituții/persoane cheie vor fi abordate prin diferite mijloace pentru transmiterea unei cereri oficiale, co-semnate și de Institutul de Științe ale Educației, alături de ONG-uri, precum și scrisori deschise publicate în mass-media.

Lobby pentru „GEAR - Mecanism împotriva VPI” la nivel local:

La nivel local, se poate face lobby pentru implementarea atelierelor GEAR prin solicitarea aprobării de la Inspectoratele Școlare Județene și, prin intermediul lor, diseminarea rapoartelor proiectului privind eficacitatea atelierelor către directorii de unități de învățământ pentru a-i convinge de utilitatea abordării. În aceste condiții însă, atelierelor rămân activități în afara programei școlare, dar care se pot implementa în perioadele dedicate educației non-formale.

B.1.1. Diseminarea și promovarea Pachetului educativ „GEAR - Mecanism împotriva VPI” adaptat pentru România

Metode de diseminare și promovare a Pachetului educativ „GEAR - Mecanism împotriva VPI” adaptat pentru România. Diseminarea are trei obiective: informare, sensibilizare și înțelegere și lobby (aspecte prezentate în secțiunea B.1). În ceea ce privește diseminarea Pachetului educativ „GEAR-Mecanism împotriva VPI” adaptat pentru România și promovarea implementării atelierelor, obiectivele pot fi detaliate după cum urmează:

Informarea se referă în special la indivizi și organizații care nu aparțin grupului țintă al proiectului „GEAR-Mecanism împotriva VPI”, dar totuși ar trebui informați privind violența între parteneri intimi și violența sexuală, precum și orice alte acțiunile de prevenire existente. Deși nu este necesar să li se furnizeze informații despre detalii tehnice sau de altă natură ale materialului sau ale atelierelor, trebuie să fie informați cu privire la scopul pentru care au fost elaborate și utilitatea lor pentru elevi. Acest tip de diseminare poate ajuta, cel puțin la nivel local, prin informarea oamenilor despre existența acestui material și poate facilita acceptarea și implementarea atelierelor în școli. În acest caz, grupul-țintă poate fi format din părinți/tutori ai elevilor, care, dacă nu sunt informați, pot fi ezitanți în permiterea participării copiilor la activitățile atelierului. Jurnaliștii pot fi considerați un grup țintă, aceștia sunt în măsură să contribuie la diseminarea pe scară largă a informației.

Părinții/tutorii pot fi informați prin intermediul scrisorilor (a se vedea capitolul B.2.) sau al altor materiale informative, precum pliantul proiectului, care va ajunge la ei prin:

- asociațiile de părinți;
- consiliile elevilor (structuri informale la nivel național, județean și la nivel de unitate școlară);
- comunicate de presă în medii specializate pe educație, pagini sau grupuri de Facebook;
- comunicate către mass media locală/națională.

Sensibilizare și înțelegere: În acest caz, diseminarea pachetului educativ adaptat pentru România va avea drept public țintă cadrele didactice, consilierii școlari și elevi/eleve din cadrul liceelor. Persoanele care aparțin acestor grupuri trebuie să fie convinse de importanța efortului și a beneficiilor directe asupra lor și să ia parte la implementarea proiectului. Prin urmare, este important, atât pentru cadrele didactice cât și pentru elevi, să fie informați cu privire la necesitatea proiectului, a importanței și a naturii problemei vizate; cadrele didactice trebuie să fie, de asemenea, informate cu privire la alte caracteristici tehnice (precum formarea necesară și procesul de implementare) ale proiectului „GEAR-Mecanism împotriva VPI”. Alte grupuri țintă a căror sensibilizare trebuie avută în vedere ar putea fi: a) agenții, ONG-uri și specialiști din domeniul educației, sănătății, egalității de gen sau prevenirii violenței b) cadre didactice sau consilieri școlari (psihologi), care pot fi abordate prin intermediul structurii de învățământ (Pachetul Național poate fi trimis către acestea), precum și cadre universitare din domeniul educației (prin contacte personale, publicații științifice, anunțuri).

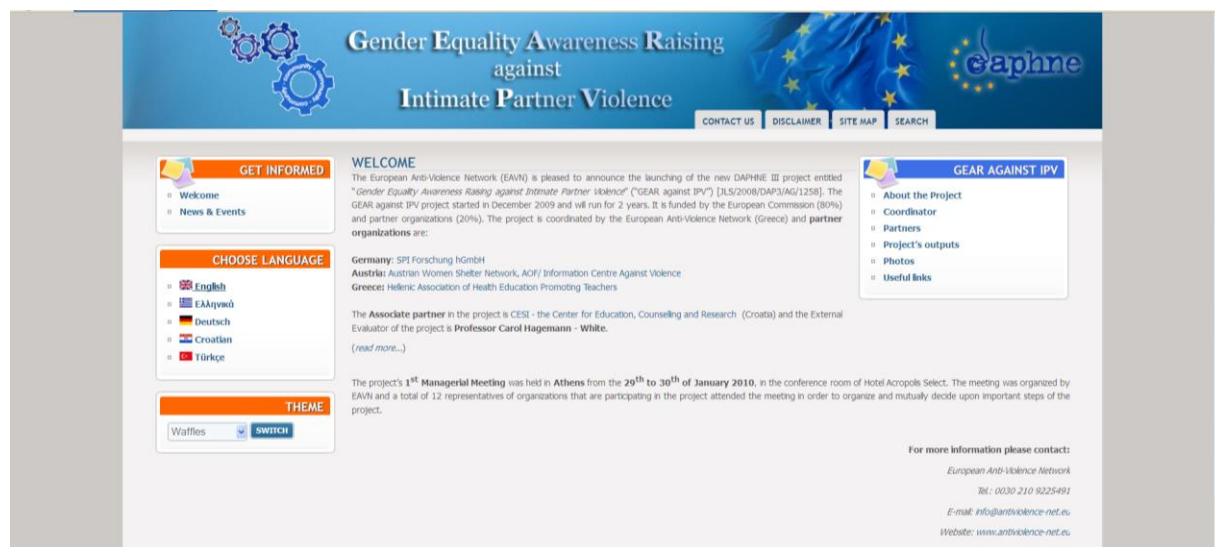
Lobby pentru factorii de decizie: „Decizia” se referă la acceptarea proiectului și la aprobarea integrării acestuia în curriculumul școlar liceal, fie la nivel național și permanent de către Ministerul Educației, fie la nivel local și/sau temporar de către Inspectoratul Școlar Județean și de către direcțiunea școlii. Prin urmare, acțiunile de diseminare la acest nivel a) indirect, vor ținti grupuri de persoane care sunt în măsură să „influențeze” luarea unor decizii privind cadrul educațional, precum un inspector școlar, specialiști în domeniu, ONG-uri, părinți și elevi, și b) direct, vor ținti persoane care „iau decizia” dacă atelierele „GEAR-Mecanism împotriva VPI” vor fi sau nu integrate în curriculumul școlar liceal, cum ar fi ministrul. Aceste grupuri de persoane ar trebui informate în detaliu despre beneficiile și cerințele unui astfel de proiect, precum și despre orice evaluare disponibilă privind eficiența.

Mijloace de diseminare a pachetului educativ adaptat pentru România și a proiectului „GEAR - Mecanism împotriva VPI”-II

Site-ul proiectului „GEAR - Mecanism împotriva VPI”-II: www.gear-ipv.eu

Site-ul proiectului „GEAR - Mecanism împotriva VPI”- I: www.1st.gear-ipv.eu

Site-ul Asociației pentru Libertate și Egalitate de Gen- A.L.E.G.: www.aleg-romania.eu

Pagina de Facebook A.L.E.G.: <https://www.facebook.com/alegromania/>

Notificări cu privire la existența pachetului național și a activităților proiectului se vor face prin postarea pe site-urile organizațiilor relevante, care sunt vizitate în mod exclusiv de către cadre didactice eligibili pentru punerea în aplicare a atelierului: wedu.ro, restartedu.ro, sexulvsbarza.ro (platformă de educație sexuală pentru adolescenți), didactic.ro.

Pliantul proiectului - Conștientizare privind egalitatea de gen pentru prevenirea violenței între parteneri intimi [pliant](#)

Materiale de conștientizare: materiale concepute de elevii participanți la ateliere se regăsesc pe pagina de YouTube a A.L.E.G. [Dezvătăm violența](#)

Prezentarea pachetului național diferitor ONG-uri prin buletine informative: cum ar fi newslettere locale, precum <http://educatie.inmures.ro/>, <http://portal.edu.ro/>, <http://www.crj.ro/>

Întâlniri cu reprezentanți ai autorităților locale: primari, inspectori școlari generali și inspector școlar responsabil de activitățile extrașcolare, directori de unități de învățământ, directorii Direcțiilor Generale de Protecția Copilului.

Organizarea de Conferințe:

În data de 14 octombrie 2016, în cadrul Conferinței Naționale *„Egalitatea și prevenirea violenței de gen în educație”*, au fost prezenți consilierul Ministrului Educației, secretarul de stat din cadrul Ministerului Muncii – Agenția pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați pentru a asculta impresiile și recomandările celor 10 unități de învățământ liceal care au testat modulul educativ propus de A.L.E.G. în anul școlar 2015/2016. În cadrul proiectului *„Mecanism de prevenire a violenței între parteneri intimi II”*, A.L.E.G. a format 55 de cadre didactice și consilieri școlari pentru predarea modulului, iar ulterior 274 de elevi din Brăila, Bacău, Cugir, Cluj-Napoca, Sibiu și Slobozia au parcurs cele 13 ore cu activități interactive. Formatorii A.L.E.G. au predat modulul și unui grup de 12 tineri instituționalizați din cadrul Complexului Gulliver din Sibiu (cu participarea educatorilor lor), pentru că tinerii din sistemul de protecția

copilului sunt o categorie vulnerabilă la violență repetată. „Nu a fost ca la o oră obișnuită, adică nu am stat în bănci să ascultăm teorii științifice. Am fost implicați în jocuri de rol, încurajați să ne exprimăm propriile opinii și să gândim soluții la cazuri concrete de violență în cuplu. Toți tinerii ar trebui să parcurgă acest modul, pentru că acasă nu discutăm lucrurile acestea” povestește unul dintre elevii de la Colegiul Tehnic „A. Saligny” din Bacău, elev a cărei clasă a și câștigat premiul concursului de producții cu tema „Dezvățăm violența”. Dintre concluziile lor: într-o relație sănătoasă cei doi împart raporturile de putere, iar gelozia nu este o formă de iubire! Clipul video se poate urmări la https://www.youtube.com/watch?v=Y9a_m8SgBP8. Concluzia conferinței a fost că „pentru a construi relații sănătoase e nevoie de educație care să răspundă la problemele din viața tinerilor iar implicarea școlii este esențială”.

Anunțuri în cadrul conferințelor și a altor întâlniri științifice: Conferința Națională de Cercetare în Educație, în cadrul programelor de formare organizate de Casa Corpului Didactic la nivel județean.

Către cine a fost diseminat pachetul „GEAR – Mecanism împotriva VPI”?

Pachetul „GEAR – Mecanism împotriva VPI” a fost diseminat către:

Nivel local

- ◆ Cadre didactice, consilieri școlari, specialiști eligibili să fie implementatori;
- ◆ Elevi, liceeni, beneficiari provenind din grupuri de risc;
- ◆ Autorități locale, precum municipalități, școli, asociații de părinți, inspectorate școlare, Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Sibiu, Casa Corpului Didactic la nivel județean, consiliile elevilor;
- ◆ ONG-uri de profil: Asociația Romanian Prospects, Asociația Tineri pentru Tineri, Fundația Noi Orizonturi, filialele locale ale Crucii Roșii sau Fundațiile Comunitare;
- ◆ Mass-media;
- ◆ Populația generală.

Nivel național

- ◆ Factori de decizie din domeniul educațional/de prevenire a violenței între parteneri intimi: Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați din cadrul Ministerului Muncii, Institutul de Științe ale Educației, Institutul pentru Politici Publice;
- ◆ Ministerul Educației și alte organizații din domeniul educației/prevenirii violenței între parteneri intimi;
- ◆ Mass-media: Decât o revistă, wedu.ro, Dilema Veche, Revista Interferențe în Educație, Tribuna Învățământului, Avantaje;
- ◆ Comunități științifice: Institutul de Științe ale Educației;
- ◆ ONG-uri de profil: Asociația Tineri pentru Tineri, AVON Campanie Respectului și programul *In a Relationship*;
- ◆ Rețele de profil: Rețeaua Prevenirea și Combaterea Violenței Împotriva Femeilor, Coaliția pentru Egalitate de Gen, Rețeaua Rupem Tăcerea despre Violența Sexuală.

B.1.2. „Strategii” de diseminare la nivel național a proiectului și a pachetului educativ „GEAR - Mecanism împotriva VPI” adaptat pentru România

Tabel B1. Strategii de diseminare

Material/Informația de diseminat	Populația-Grup țintă	Mijloace de diseminare	Perioada	Persoana/Organizația responsabilă
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Pachetul național „GEAR-Mecanism împotriva VPI” ◆ Informații despre program ◆ Ateliere de evaluare a rezultatelor ◆ Ediție electronic etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Elevi ◆ Părinți ◆ Profesori ◆ Consilieri școlari ◆ Populația general etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Comunicate de presă ◆ Scrisori ◆ Publicații științifice ◆ Prezentări în cadrul conferințelor etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ În timpul conferințelor ◆ La începutul anului școlar etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Specialiști responsabili de Pachetul național ◆ Experți în prevenirea violenței între parteneri intimi etc.

Tabel B2. Exemple de „strategii” pentru de diseminarea națională a pachetului a proiectului

	Scop specific	Material de diseminat	Populație-Grup țintă	Mijloace de diseminare	Perioada
Informare	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Informarea părinților despre importanța prevenirii violenței partenerului prin metoda GEAR 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Pliantul cu informații despre proiect 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Părinți 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ E-mail către Asociația de părinți 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Începutul anului școlar
Sensibilizare și Înțelegere	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Conștientizarea profesioniștilor de la nivel județean despre impactul abordării GEAR 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Link către Pachetul național „GEAR-Mecanism împotriva VPI” 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Profesori ◆ Consilieri școlari 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Transmiteți către Inspectoratul Școlar Județean, consilieri școlari 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Începutul anului școlar
Lobby	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Conștientizarea factorilor de decizie de la nivel național și/sau județean importanța și impactul abordării GEAR 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Ateliere de evaluare a rezultatelor 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Factori de decizie/ Dezvoltatori de programe de educație secundară 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Comunicate de presă ◆ E-mail ◆ Publicații în presă 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ După publicarea unui caz de abuz de către mass-media ◆ Împreună cu publicarea datelor sau a Raportului național privind magnitudinea problemei violenței între parteneri intimi

B.2. De ce au nevoie școlile de un astfel de program?

Este o certitudine faptul că, în timp ce materialele, educarea profesorilor și o descriere detaliată a metodologiei de implementare constituie condiții necesare pentru a convinge factorii de decizie, cadrele didactice și elevii să susțină intervenția „GEAR-Mecanism împotriva VPI”, acestea nu sunt suficiente pentru a obține o atare susținere. Condiția critică în funcție de care se poate stabili dacă scopul proiectului (respectiv prevenția primară a violenței bazate pe gen prin creșterea gradului de conștientizare a elevilor cu privire la egalitatea de gen, stereotipurile de gen și relații sănătoase/nesănătoase) va fi atins este aceea că fiecare grup-țintă trebuie, în primul rând, să înțeleagă importanța implementării unui astfel de program la clasă, precum și necesitatea de a-i împărtăși obiectivele și de a-i susține implementarea.

Pot exista multe modalități alternative de a aborda grupurile-țintă pentru a le transmite informația cu privire la importanța implementării proiectului; indiferent de modalitatea ce va fi aleasă, este foarte important ca informația să fie transmisă subliniind scopurile și necesitatea programului, urmând a se face adaptări de stil și conținut astfel încât să fie adecvat pentru fiecare grup țintă.

Cele patru scrisori ipotetice care urmează au scopul de a ilustra argumentele care ar putea fi folosite pentru a explica utilitatea și beneficiile care pot rezulta în urma implementării acestui program. Argumentele sunt compilate sub forma unei scrisori adresate fiecăruia din cele patru grupuri țintă (elevii, elevele și părinții acestora, implementatorii și factorii care elaborează politici) pentru a le prezenta acestora beneficiile pe care atelierul „GEAR-Mecanism împotriva VPI” le poate oferi; scrisorile intenționează să ofere informații și să crească nivelul de conștientizare, scopul urmărit fiind acela de a-i convinge pe destinatarii lor să participe și/sau să susțină implementarea intervenției „GEAR-Mecanism împotriva VPI”.

Formatul scrisorilor a fost ales nu pentru că noi considerăm că cel mai bun – sau cel mai eficient – mod de a aborda fiecare grup țintă este prin intermediul scrisorilor, ci exclusiv pentru faptul că permite o adresare directă; scrisoarea adresată elevilor și elevelor, spre exemplu, include informații pe care un cadru didactic le poate folosi pentru a-și informa verbal clasa cu privire la implementarea atelierului, cu privire la proces și la motivul pentru care această acțiune îi privește, precum și pentru a-i invita pe cei din clasă să participe.

Formatul prin care „mesajul” va fi transmis fiecărui grup-țintă, precum și argumentele incluse în aceste mostre de scrisori, pot fi modificate și adaptate de orice profesionist din domeniul educației, promovării sănătății, promovării egalității de gen sau prevenției violenței, care ar dori să sprijine efortul sau să implementeze atelierul „GEAR-Mecanism împotriva VPI” folosind materialele și procesul inclus în Pachetul Național care a fost dezvoltat pentru țara sa.

Dragă elevule / dragă elevă...

Dorim să te informăm despre atelierul „*GEAR–Mecanism împotriva VPI*” care se va desfășura în școala noastră; GEAR semnifică „**G**ender **E**quality **A**wareness **R**aising” (Conștientizare privind egalitatea de gen), iar VPI semnifică „**V**iolență între **P**arteneri **I**ntimi”.

Toți am auzit, citit sau văzut o relație cu probleme. Cel mai grav tip de problemă este atunci când unul dintre parteneri este violent cu celălalt. Ceea ce este posibil să nu conștientizăm este modul în care unele relații ajung să devină ceva nedorit pentru cel puțin unul, dacă nu pentru ambii parteneri.

Prin jocuri și activități experiențiale desfășurate în clasa voastră, atelierul „*GEAR–Mecanism împotriva VPI*” te poate ajuta pe tine și pe colegii tăi să descoperiți că anumite opinii/atitudini împotriva bărbaților și/sau femeilor, chiar dacă sunt foarte comune, nu reprezintă altceva decât stereotipuri de gen; aceasta înseamnă că ele nu sunt corecte și distorsionează realitatea rolurilor de gen și a caracteristicilor acestora, ceea ce duce adesea la relații nesănătoase, precum sunt, de exemplu, relațiile violente. Vei avea, de asemenea, oportunitatea să înveți cum să recunoști semnalele de alarmă ale unei relații nesănătoase, precum și ce poți să faci dacă întâlnești astfel de relații, fie că este vorba de relația unui prieten/unei prietene sau este vorba de relația în care ești chiar tu implicat/implicată.

Credem cu convingere că, dacă toți adulții, deopotrivă bărbați și femei, ar fi avut oportunitatea, atunci când erau copii, să fie informați și conștientizați cu privire la aspecte precum sunt cele pe care tu le vei putea „explora” participând la acest atelier, atunci cu siguranță astăzi ar fi mai puține relații nesănătoase.

Considerăm acest subiect ca fiind unul care ne privește pe noi toți și credem că, dacă persoanele de vârsta ta vor fi echipate adecvat pentru a construi relații sănătoase, atunci vom fi făcut un pas important către crearea unei societăți libere de violență, în care fiecare îl respectă pe celălalt.

Cu speranța că te vom întâlni la atelier,
Îți urăm toate cele bune,

Numele coordonatorului atelierului

Dragă mamă, tată sau tutore...

Prin această scrisoare dorim să vă informăm despre un program de educație pentru sănătate intitulat „*GEAR–Mecanism împotriva VPI*”, care se va desfășura în școala pe care copilul dumneavoastră o frecventează. GEAR semnifică „**G**ender **E**quality **A**wareness **R**aising” (Conștientizare privind egalitatea de gen), iar VPI semnifică „**V**iolență între **P**arteneri **I**ntimi”.

Prin jocuri și activități experiențiale adecvate vârstei copilului dumneavoastră, Atelierul „*GEAR – Mecanism împotriva VPI*” urmărește să crească nivelul de conștientizare al elevilor și elevelor cu privire la aspecte relaționate cu egalitatea de gen, precum și cu privire la modul în care ei pot recunoaște dacă o relație este sănătoasă, nesănătoasă sau chiar violentă. Atelierul urmărește, de asemenea, să ajute copiii să identifice și să găsească modalități de a „construi” relații sănătoase între ei, precum și de a căuta ajutor în caz de nevoie, pentru un prieten/prietenă sau pentru ei înșiși.

Atelierul va fi coordonat de _____ și, în total, va cuprinde _____ sesiuni.

Credem că este extrem de important pentru copii, *viitorii bărbați și femei ai societății noastre*, să adopte, cât mai timpuriu în viețile lor, modele sănătoase pentru ambele genuri și pentru relațiile lor și, pentru acest motiv, sperăm că nu veți avea rețineri în a-i permite copilului dumneavoastră să participe la acest atelier, dacă el sau ea dorește acest lucru.

Pentru orice întrebări sau informații suplimentare, nu ezitați să contactați coordonatorul Atelierului telefonic/prin email _____.

Cu respect,

*Numele și semnătura coordonatorului atelierului
și/sau al directorului școlii*

Stimate domnule profesor/ Stimată doamnă profesoară...

Materialele „GEAR-mecanism împotriva VPI – **Gender Equality Awareness Raising against Intimate Partner Violence**” (Conștientizare privind egalitatea de gen pentru prevenirea violenței între parteneri intimi)” pentru implementarea la clasă cu participarea elevilor și elevelor de liceu nu doar evidențiază și susțin rolul crucial al cadrelor didactice, ci și practica didactică în general, privind promovarea sănătății, și, mai specific, promovarea de relații sănătoase, non-violente între elevii și elevele care vor deveni curând membrii ai societății adulte.

Acest scop poate fi atins prin promovarea și stabilirea conceptului de egalitate de gen, prin deconstruirea stereotipurilor de gen atât de răspândite, de regulă moștenite cultural și adesea eronate și, consecutiv, prin prevenția primară a tuturor formelor de violență bazată pe gen, în special a violenței între parteneri intimi.

Prin implementarea acestui proiect pe care îl veți adapta la nevoile elevilor și elevelor dumneavoastră și luând în considerare limitările practice stabilite de sistemul educațional, puteți oferi elevilor și elevelor dumneavoastră șansa de a participa activ la activități care îi vor ajuta să înțeleagă posibile concepții greșite, foarte importante, cu privire la rolurile de gen și la relațiile de gen, ajutându-i în cel mai semnificativ mod să renegocieze, mai întâi cu ei înșiși, și mai apoi cu cei din jurul lor, convingerile lor privind comportamente sănătoase și nesănătoase și să înțeleagă cum cele din urmă duc la violența bazată pe gen. Scopul nostru final este să oferim adolescenților și adolescentelor abilități practice care să-i ajute să-și construiască relații sănătoase în prezent și în viitor.

„Manualul pentru cadrele didactice” (Manualul III) include toate informațiile necesare pentru a vă acoperi „lipsurile” pe care le-ați putea găsi în cunoștințele dumneavoastră privind egalitatea de gen, ghiduri detaliate privind modul în care puteți dezvolta propriul dumneavoastră Atelier, care să răspundă nevoilor elevilor și elevelor dumneavoastră, și instrucțiuni pas-cu-pas pentru implementarea la clasă, cu elevii, a activităților pe care le alegeți.

„Manualul activităților pentru elevi” (Manualul IV) cuprinde materiale pe care le puteți găsi și reproduce cu ușurință, utile, în special, pentru implementarea la clasă, cu elevii, a oricărei activități de atelier.

Credem că dumneavoastră, ca educator, împărtășiți integral atitudinea noastră față de necesitatea de a-i pregăti pe adolescenți pentru intrarea în viața adultă, liberi de convingeri care i-ar putea duce în relații interpersonale nesănătoase, conștienți cu privire la subiecte ce țin de egalitatea de gen și de violența între parteneri intimi – nu ca problemă personală, ci ca o gravă problemă de sănătate publică care ne afectează pe toți – și echipați cu abilitățile necesare pentru a construi relații sănătoase și a rupe ciclul violenței. Rolul cadrelor didactice în acest efort este în mod deosebit important, nu doar pentru că implementarea de activități similare în contextul sistemului educațional depinde de ele, ci și pentru că ele pot acționa ca multiplicatori, transmitând înțelegerea lor privind această necesitate către elevii și elevele lor, către colegii și colegele lor și către comunitate, în general.

Suntem siguri că obiectivele acestui proiect coincid cu unele dintre obiectivele lecțiilor dumneavoastră, extinzând beneficiile sistemului educațional la alte nivele decât achiziția de cunoștințe, dar la fel de importante, dacă nu chiar mai importante decât aceasta.

Cu stimă,

Semnătura profesionistului responsabil

Stimate Ministru al Educației...

„GEAR-Mecanism împotriva VPI” – **Gender Equality Awareness Raising against Intimate Partner Violence** (Conștientizare privind egalitatea de gen pentru prevenirea violenței între parteneri intimi)” a fost dezvoltat pentru promovarea și stabilirea conceptului de egalitate de gen, pentru deconstruirea stereotipurilor larg răspândite, respectiv a percepțiilor și convingerilor de gen de regulă moștenite cultural și adesea eronate și, consecutiv, pentru prevenția primară a tuturor formelor de violență bazată pe gen, în special a violenței între parteneri intimi. Materialul de față poate fi utilizat pentru implementarea de programe integrate, adaptate la nevoile fiecărei clase, cu participarea elevilor și elevelor de liceu.

Existența Pachetului românesc „GEAR- Mecanism împotriva VPI” este importantă pentru ca educatorii din România să aibă instrumentele necesare pentru implementarea Atelierului, în condițiile în care subiecte ca stereotipurile de gen și inegalitatea de gen rezultată din structura patriarhală a societății și manifestarea consecutivă a violenței bazate pe gen ocupă un loc important între prioritățile din România.

Noi suntem pregătiți să muncim spre acest obiectiv împreună cu Ministerul Educației, cu organizații și agenții, cu cadrele didactice, pentru a susține implementarea Atelierelor „GEAR-Mecanism împotriva VPI” în România. Sperăm că această implementare pilot extensivă a proiectului va duce la integrarea lui ca modul permanent în curricula de liceu.

În speranța unei cooperări viitoare,

Cu stimă,

Semnătură profesionistului responsabil

